

σας σέβονται ἐνῶ ἐσεῖς μὲ τὴν ἀγάπην τοῦ τοῦς δείχνετε δὲν εἴσαυτε ἀξιοὶ γὰρ μὲν τέτοια ὑπόληψιν τοῦ ζητᾶτε.

Μὲ τὴν ἴδια τσεκουράτη λογικὴ τοῦ Μουλτά- τουλη πόσα ἀφύσικα καὶ γι' αὐτὸ ἀνήθικα δὲν θὰ μπορούσε νὰ δεῖξῃ κανεὶς καὶ στὸν τοποῦ μας ; Ἄπ' ἄλλα ὅμως τὸ πειρὸ ἀφύσικον καὶ τὸ πειρὸ ἀνήθικον εἶναι καὶ θὰ εἶναι στὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἐκεῖνο ποῦ ἐπι- μένουν νὰ διδάσκουν στὸ Ἔθνος οἱ δασκᾶλοι, ὅτι δηλαδὴ γλῶσσα ἐθνικὴ εἶνε μοναχὰ ἡ καθρεπούσα τους, καὶ ὅτι ἑλληνικὸ εἶνε μόνον ἐκεῖνο ποῦ δένεται μὲ τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα! Γενεὶ βλέπετε, οἱ δασκᾶλοι δε νοιώθουν τί θὰ εἴπῃ ζωὴ καὶ ἀλήθεια, ἀλλὰ ζέ- ρουν μόνον τί θὰ τοὺς καταναρχίσῃ ἢ συνήθεια.

Ἐμεῖς βέβαια σήμερον ἔχομε κάπως ἀπὸ και- ρὸ συνειθισί με τέτοιες ριζικὰς ἰδέας ποῦ ἐκήρυξεν ὁ Μουλτάτουλη, μὰ γὰρ σκεφθῆτε τί ἐντύπωση θὰ ἔκαμαν τὰ λόγια του στὴν Ὀλλανδία τοῦ 60, σ' ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ποῦ τῆς παλαιᾶς μόδας τὰ ἡθι- κά βιβλία, ὅπως λέγει ὁ Φρεϊδ—εὐρίσκοντο ἐπάνω- σ' ἄλλα ἀναγνωστήρια καὶ σ' ὅλες τις βιβλιοθε- κες.

Ἡ ἰδέα ποῦ εἶχεν ὁ Multatuli γὰρ τὸν κόσμον συμφωνεῖ μὲ τὴ σύγχρονη Φυσιολογία. Ἐνα μόνον μυστήριον ὑπάρχει : Τὸ εἶναι. Ὅλα τ' ἄλλα εἶναι ἰδιότητες ἰδικῆς του.

Γνώσια θρησκεία τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Multatuli, εἶναι ἡ ἀνεμπόδιση καὶ χωρὶς καμμιὰ πρόληψιν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας. Γι' αὐτὴ πρέ- πει νὰ θάνομε ὅλα τὰ δυνατὰ μας. Καὶ αὐτὴ μας ἡ προσπάθεια θᾶξῃ γὰρ τελικὸ σκοπὸ τὴν ἀθόλωτη γαλήνη τῆς ψυχῆς. Μὰ ὡς ποῦ νὰ φτάσομε σ' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἀξίζει νὰ πολεμοῦμε κάθε πρόληψιν καὶ πα- ραξενιά, κάθε ἡθικότητα ποῦ στηρίζεται σ' ἐσφαλ- μένην καὶ ἀφύσικον ἔαση, κάθε τεμπελικὴ καὶ ἀδικαφορία, ποῦ ὅλες αὐτὲς μαζί περισσότερο ἀπὸ τὴ μοχθηρία ἐχθρεύονται τὴν ἐλευθερίαν σκέψῃ καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου.

(Βιέννη)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΑΣΤΕΡΗΣ

ρατᾶδες εἶναι. Δὲν τόνε ξέρεις τὸ Λάμπρο; Δὲν τῶχει γὰρ τίποτα νὰρχινῆσαι νὰ μὰς μιλάει πάλι γὰρ πεθαμένους...

Ὁ ΛΑΜΠΡΟΣ. Γὰρ πεθαμένους; Καλὰ λέτε... Ἀξίζει νὰ μιλάει κανένας ὁλοένα γι' αὐτούς...

Ἡ κ. ΜΑΥΡΗ. Ὅσο τοῦλάχιστο μένει ἀχτι- στος ὁ Βενετσιάνικος πύργος...

Ὁ ΑΝΤΡΕΑΣ. Καὶ ὅσο δε γκρεμίζεται ὁ Παρθε- νώνας ποῦ σας κάθησε στὸ στομάχι...

Ὁ ΛΑΜΠΡΟΣ. Οὔτε ὁ Βενετσιάνικος πύργος μὰς χρειάζεται, οὔτε ὁ Παρθενώνας. Ἄλλο μὰς χρειάζεται καὶ γι' αὐτὸ δουλεύομε. Ἀντικρὺ στὴν Ἀκρόπολη, σὲ μέρος παρθένο ἀπὸ τὴν ἱστορία, χτι- ζομε τὸν Ῥωμαϊκὸν δρακοντόπυργο ἐμεῖς. Ἐκεῖ μέσα θὰ κλειστοῦμε καὶ θὰ πολεμήσομε. Ὅλ' οἱ ζωντανοὶ θάρθουνε μὲ μέρη, μὴ σὲ νοιάζει, μὰς μὰς. Οἱ πεθαμένοι ἄς ταμπουρωθοῦνε ξανά σὲ κα- νένα ξυλῆνιο τειχί σιμὰ στὸν Παρθενώνα τους, ὅσο νὰρθεῖ ὁ Πέρσης νὰ τοὺς κάψῃ.

Ἡ ΧΑΡΗ. Ὁ Πέρσης; Ποιὸς Πέρσης;

Ὁ ΑΝΤΡΕΑΣ. Οἱ Πέρσαι ξανάρθανε δῶ, τώρα καὶ λίγα χρονία, μὰ γὰρ λούστροι...

Ὁ ΛΑΜΠΡΟΣ. Ὁ Πέρσης αὐτὸ τὴ φορὰ δὲ θάρθει ἀπὸ τὴν Ἀνατολή! Θάρθει ἀπὸ τὸ Βορῆα... Καὶ νὰ τος, ἔρχεται!

15 τοῦ Νοέμβρου 1904.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

**ΑΡΧΑΙΑ
ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ**

(Μεταφρασμένα ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Th. Bergk «Poetae Lyrici Graeci» τοῦ 1843).

7.—ΤΟΥ ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΑ

(Ἀπόσπ. 47).

Ὅσον χαλκίως καὶ πάλι
Ὁ Ἔρωτας μὲ μεγάλη
Μὲ χτύπησε βαριά,
Καὶ μὲς σὲ χειμωνιάτικη
Μ' ἔλουσε ρεματιά.

(Ἀπόσπ. 62).

Φέρε νερό, φέρε κρασί
Κι ἀκόμη φέρε μου, παιδί,
Στεφάνι ἀνθοπλεγμένο,
Φέρε καὶ μὲ τὸν Ἔρωτα
Στοὺς γρόθους παραβγαίνω.

ΤΟΥ ΑΛΚΜΑΝΑ

(Ἀπόσπ. 44).

Κοιμούνται τὰ κατάραχα,
Τὰ κορφοβύτια, οἱ ρεματιῆς καὶ τὰ βαθιὰ λαγκάδια,
Τὰ δέντρα καὶ τὰ σερπετά, ποῦ θέρφει ἡ γῆ ἢ μάδρη,
Καὶ τὰ βουνόθρεφτα θεριά, τῶν μελισσῶν τὰ σμάρια,
Μὲς στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας τῆς γαλιανῆς τὰ ψάρια.
Τῶν τρανοπτέρουγων ὄρνικων κοιμούνται τὰ κοπάδια.

ΤΟΥ ΑΛΚΑΙΟΥ

ΠΟΛΕΜΙΚΑ

(Ἀπόσπ. 15).

Ἄπ' τὸ χαλκὸ λαμποκοπάει ἐπὶ τρανὸ σπῆτι κ' εἶναι
Γιὰ χάρη τυῦ Ἄρη δὲ ἢ σκεπὴ ὁμορφοστολισμένη
Μ' ἀστραφτερὸς περικεφαλαίης, καὶ ἀπὸ ψηλὰ προ-
[γένουσαν]

Κάτου ἀλογόφουντες λευκῆς, στολίδια ποῦ τὰ φέρουν
Παληκαριῶνε κεφαλῆς καὶ γύρω σὲ παλούκια
Μπηχτὰ ὀρθοστέκουν χάλκινα καὶ λαμπρὰ τυζλούκια,
Ὅπου εἶναι γιὰ τίς δυνατὲς σάϊτες φυλαχτάρι,
Καὶ οὐδεοπονηκάμισα δετὰ μὲ νιὸ λινάρι.
Καὶ κάτου τὰ βαθουλωτὰ ριγμένα εἶναι σκουτάρια
Καὶ δίπλα Χαλκιδεῖκα ἰσοπαθὰ καὶ ἀναξωστάρια
Πολλὰ σιμὰ τους καὶ πιδ κεῖ φορέματα πολέμου.
Αὐτὰ δὲ μοῦναι βολεῖ νὰ τὰ ξεχνῶ ποτέ μου,
Γιαὶ πάντα προσέμωρα τὰ ἔργα τοῦ πολέμου.

(Ἀπόσπ. 22).

Δὲν εἶν' τῆς πολιτείας φυλαχτάρια
Τῶν κἀστρων οἱ καλοχισμένες πέτρες
Παρὰ τὰ πολεμάρχα παληκάρια.

ΤΗΣ ΣΑΦΩΣ

(Ἀπόσπ. 3).

Ἡ ἀχιδοβόλη θωριά τῶν ἄστρων σβύνει
Τρυγῶν ἀπ' τὸμορφο φεγγάρι,
Ὅταν ὀλόγισμο κάτω σῆς γῆς μὲ χάρη
Τὸ φῶς του τὰσημένιο χύνῃ.

(Ἀπόσπ. 4).

Γύρω νερὸ ἀγριαμένο καὶ δροσάτο
Μέσ' ἀπὸ τῆς μηλιᾶς τοὺς κλώνους κελαιδάει.
Κι δταν τὰ φύλλα σειοῦνται, πρὸς τὰ κάτω
Τραγοῦδι πρόσχαρο κυλάει.

(Ἀπόσπ. 73).

ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΠΑΙΔΕΥΤΗ

Καὶ θὲ νὰ κοιτᾶσαι θαμένη
Καὶ θύμηση πιδ δὲ θὰ μένη

Καμιά σιὰ ὕστερα ἀπὸ σένα,
Γιαὶ τὰ ρόδα τὰ κομμένα
Ἄπ' τὴν Πιερίαν δὲν κατέχεις.
Μὰ ἀγνωρῆ καὶ σὴν χώρα τοῦ Ἄδη
Παιῶντας δῶ καὶ κεῖ θὰ τρέχῃς
Μ' ἀδόξαστους νεκροὺς ὁμάδι.

ΤΟΥ ΣΙΜΩΝΙΔΗ

(Ἀπόσπ. 44).

Ο ΘΡΗΝΟΣ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

Ὅταν μέσα σιδωρόπλουμο τὸ σεντουκάκι δ' ἀγέρας
Κ' ἡ ταραγμένη θάλασσα τὴν κύλισαν μὲ τρόμο,
Ἀπελπισμένη ξέσκιζε τὰ βρεχτα μάγουλά της
Καὶ τὸν Περσέα της ἔσφιγγε γλυκὰ στὴν ἀγκυλιά της.
Κ' εἶπε ὦ παιδί μου τί καμῖός μου σφίγγει τὴν
(ψυχὴ μου.)
Μὰ ἐσὸ κλεῖς τὰ ματάκια σου καὶ ἀνέγνοιαστο κοι-
(μᾶσαι)
Ὅσον μωρὸ μὲς σ' ἄχαρη καὶ χαλκοκαρφωμένη
Κάμαρα, ξάφου ξαπλώθηκες μὲς σὲ σκοτάδι πῖσσα
Κι ἂν ἴδω ἀπὸ πάνω ἀπ' τὰ στεγνά καὶ τὰ πυκνὰ μαλ-
(λιά σου)
Περσάει τὸ κῆμα καὶ ἂ βογγᾷ ὁ ἀγέρας, δὲ σὲ νοιάζει
Κουτάμενο μὲς σ' ἄλλιο μικρὸ πανωφοράκι,
Γλυκὸ μου προσωπάκι.

Ὅμως ἂν σοῦ ἦταν τρομερὸ αὐτὸ ποῦ ἀλήθεια εἶν'
(τρόμος)
Θὰ σήλωνες στὰ λόγια μου τὸ τρυφερὸ σου αὐτάκι.
Μὰ σὲ προστάζω, ἀγέρι μου, κοιμήσου καὶ ἂς κοιμᾶται
Τὸ πέλαο καὶ τὰ μέτρον κακ' ἡμῶν ἂς κοιμᾶται.
Κι ἂμποτε ἡ τύχη ἀπὸ τὰ ἐσέ, πατέρα Δία, ν' ἀλλάξῃ.
Κι ἂν ξεστομίσω ἀπόκοτο λόγο, συμπάθησέ με
Γιὰ χάρη τοῦ παιδιοῦ μας.

Ἀλεξάνδρεια

ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στέφανου Ραμᾶ : «ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΙ-
ΝΟΥΡΙΑ». Μὲ χαρὰ εἶδαμε τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ραμᾶ,
τὸ καινουργεὶ βιβλίον τοῦ γεμᾶτο ἀλήθειας καὶ
παρατήρησι — μὲ πιστὴ εἰκόνα τῆς σημερινῆς κα-
κομοιρίας μας, μὲ χρημικὴ ἀνάλυσιν, μπόρει νὰ πεί
κανεὶς, τῆς ἀμικλωσύνης μας. Μερικὰ κεφάλαια
ἀπὸ τὸ βιβλίον ἔχονε δημοσιευθεῖ στὸ «Νουμᾶ»,
ὅστε οἱ ἀναγνώστες μὰς ξέρουνε γιὰ ποῦ βιβλίον τοῦς
μιλάμε καὶ ποῦ βιβλίον τοῦς συσταίνουμε. Ἴσως με-
ρικοὶ, διαβάζοντας τὸ βιβλίον, νὰ ποῦνε πὼς ὁ κ.
Ραμᾶς ἀπλώνεται πολὺ καὶ πνίγει σὲ πολλὰ λόγια
ἔμπορες ἰδέες καὶ δυνατὲς ἀλήθειες, ποῦ συντομώ-
τερα γραμμῆνες θᾶπαιρναν περισσότερη δύναμιν καὶ
θὰ κάνανε στὸν ἀναγνώστη βαρύτερη ἐντύπωση.
Πρέπει ὅμως οἱ κύριοι αὐτοὶ νὰ λογαριάζουνε πὼς ὁ
συγγραφεὴς δὲ θέλησε νὰ δογματίσει, ἀλλὰ νὰ ἀναλύσει
καὶ στὴν ἀνάλυσιν εἶναι ἀπαραίτητα τὰ πολλὰ λό-
για.

Ὅποιος διαβάζει τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ραμᾶ γιὰ νὰ
τὸ νοιώσει, ἢ καλύτερα, γιὰ νὰ πιστέψῃ πὼς ὅσα
γράφει τὰ πιστάνεται καὶ δὲν τὰ γράφει μόνον γιὰ
νὰ τὰ γράφῃ, ὅπως ἄλλοι πολλοὶ, πρέπει νὰ λογαριάζ-
σει πὼς ὁ κ. Ραμᾶς δὲν εἶναι ἀνθρώπος μόνον γιὰ λό-
για, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἔργα. Γιατὶ δικὸ του ἔργο εἶναι
κ' ἡ Ἑταιρεία «τῆς Ἑθνικῆς γλώσσας», καταδικὸ του,
καὶ μπόρει νὰ περηφανεύεται γι' αὐτό. Ὁ κ. Ραμᾶς
τῆνε πρωτοσκέφτηκε, αὐτὸς ἔβγαλε τὰ δυνατὰ του
νὰ τῆνε πραγματοποιήσῃ, αὐτὸς διέλεξε τόσο σοφὰ
κείνους ποῦ θὰ τῆνε διευθύνουνε, καὶ αὐτὸς, χωρὶς νὰ
λάβει κανένα ἀξίωμα μέσα στὴν ἑταιρεία, ἀπὸ με-

γάλη του μετριοφροσύνη, είναι σήμερα ή ψυχή της εταιρίας, ή άόρατη, για τους πολλούς, δύναμη που διευθύνει τόσο άρμονικά το εθνικώτατο αυτό σωματείο.

Νά τήνε λέμε την αλήθεια. Αυτό μάς διδάσκει, και μέσα στο σοφό βιβλίο του δ κ. Ραμζι. Γι' αυτό, κι αν πειραχτεί λίγο ή μετριοφροσύνη του σήμερα, με όσα γράφουμε για την εθνική δράση του δε μάς νοιάζει.

Για τή γλώσσα του βιβλίου του μπορεί κανείς να πει πως δεν είναι καθρη δημοτική, ούτε πάλι καθαρεύουσα, ούτε και μέση ή μισή γλώσσα. Είναι δική του γλώσσα, είναι γλώσσα του κ. Ραμζι, ή σωστότερο, γλώσσα δημοτική με χιλιοχασμένη από τον καταραμένο σχολαστικισμό, που τόσο αλύπητα ο ίδιος τότε τολιάρζει. Αντιγράφουμε μια πρόταση από το βιβλίο τον για να δείτε: «Ίσως έπρεπε να το πούμε ότι ή ύλοφροσύνη δε θα παιρνόδινε, αν ο σχολαστικισμός δεν επέτρεπε τον σχηματισμό της σημερινής προνομίουχου τάξεως» Ο κ. Ραμζι γράφοντας: τάξη δεν τ'όχει τίποτα πρακάτω να πει: τάξεως και γράφοντας για καϊνάνια του πολίτη, σου χώνει μέσα και μια αυτολατρεία με ζημιά της αλληλεγγύης, που σε κάνει και ξαφνιαζέσαι.

Είναι ελάττωμα του συγγραφέα αυτό; Το κάνει από αδυναμία ή από ιδιοτροπία; Άλλοίμονο! Στην γλώσσα του κ. Ραμζι θα δείτε ίσια ίσια το μεγάλο κακό που κανε ο σχολαστικισμός στην πατρίδα μας, αφού κατάρχευε ένα Ρουμελιώτη να τότε κάνει να κηρύχνει την Άλήθεια με μπερδεμένη γλώσσα κι όχι με άληθινή.

..

Άγγελου Τανάγρα: «ΣΠΟΓΓΑΛΙΕΙΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ». Ναυτικός κι ο κ. Τανάγρας, όπως κι ο κ. Ραμζι, και συνεργάτης μας άλλότες, αφού ο κ. Τανάγρας στην αρχή αρχή που δεχόμαστε και συνεργάτες στην καθαρεύουσα, είχε αρχινήσει να δημοσιεύει στο «Νουμά» ένα τρυφερό δήγημά του, τον «Άρραβώνα της θαλάσσης».

Το βιβλίο το διαβάσαμε και λυπηθήκαμε κατάκαρδα που ο καλός μας φίλος πήγε κ' έχυσε τόση ζωή και τόσο αίσθημα στο νεροχύτη της καθαρύουσας. Όπου μιλάνε οι άνθρωποι, μιλάνε ζωντανά κι άληθινά, κι όπου μιλάει ο συγγραφέας, αρχίζοντας από τον τίτλο του βιβλίου, μιλάει ψεύτικα και ψόφια. Και για να δείτε, όρίστε ένα κομμάτι από την αρχή του ΙΔ' κεφαλαίου:

«— Μωρέ παιδιά, τί να σας πώ... ήκούσθη ή σ τ ρ η ν ή ς φωνή του Ψαριανού έν μέση της νυκτός... Φέτος έγγλύτωση από ένα μεγάλο κίνδυνο... Δόξα νάχη ο Θεός!

— «Και τί έπαθες, μωρέ Καραντή; ήρώτησαν δύο τρείς φωναί.

— «Νά παντρευτώ κόντεψα... έγέλασεν έκείνος. Θα σας το πώ, μωρέ παιδιά, να γελάσετε...

— «Μπράβο... μπράβο... άνέκραξαν πολλοί φωναί. Έμπρός! Λέγε...

— «Τό λοιπόν, μωρέ παιδιά, ήμουν στην Ύδρα, και μια μέρα περνούσα από ένα στενό, κοντά στην Παναγιά την Μυρτιδιώτισσα... Έξαφνα ανοίγει ένα τζάμι και προβάλλει ένα κεφάλι... Εύμορφο κορίτσι, μα το Θεό... μαύρα μαλλιά, μαύρα μάτια, άσπρα δόντια...

Κ' ή δήγηση του Καραντή τραβάει έτσι ίσια με το τέλος, ζωντανή, άληθινή, όμορφη.

Ύστερ' αρχίζει ο συγγραφέας—που να μήν άρχιζε:

«Ο ήλιος έκλινε προς την δύσιν χρωματίζων τον όρίζοντα δι' όπαλλίνων άνταυγισίων, ή δέ θάλασσα άντικατό-

περιζε γαληνιαία το ήμερον φώς, ποικίλλουσα έναλλάξ αυτό δι' άποχρώσεων πρασινωπών και τεφρολευκών».

Άν πει κανείς για τον κ. Ραμζι πως γράφει τή Δημοτική με λίγη καθαρεύουσα, μπορεί να πει και για τον κ. Τανάγρα πως γράφει την καθαρεύουσα με λίγη δημοτική. Κι αφού είναι ναυτικοί κ' οί δύο, να που τα θαλασσώνουε λίγο στη γλώσσα.

Άπό το τελευταίο βιβλίο φαίνεται πως ο κ. Τανάγρας θα γράψει μια μέρα περίφημα δηγήματα, φτάνει μονάχα ο Θεός να του γιατρέψει τή γλώσσα.

Α. Π. Τ.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

(ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ κ. Δ. ΖΗΑΟΥ)

43

Φεγγάρι μ' για βατίλιψη, άτρα μου σκαπατάτε να σκοτιδιόσουν τα βουνα, να σκισόσουν τα σουκάκια, να πάνει ο νιος όπου αγαπά, ο νιος το παληκάρι.

Κ' ή γειτονιά σαν τ'όμαθε πολύ της κακοφάνη' τ'άραντα βίγλες έβαναν, σ'άραντα δυο νομάτοι κι απ' τις σ'άραντα έφεβε και πήσε στην αγάπη.

—Καλήσπερά σου, κόρη μου.—Καλό στον τον λεβέντη.

—Καλώς άνταμωθήκαμε να φάμε και να πιούμε και στα γλυκοχαράματα να γλυκοφιληθούμε, κι άπέκει να πλαγιόσουμε τα δυο άδερφούλα άντάμα.

—Σήχου λεβέντη μ' έφεβε και πάει ή Πούλια γιόμα και το φεγγάρι δειλινός...

—Τό φίλημα είταν γλυκό, γλυκό είταν σαν ή μέλι, γλυκό είταν σαν το ζάχαρι...

44

Μες τ'Αμπελάκια, μάτια μου, άνύπαντρος μήν πάνεις, είναι κορίτσια όμορφα, πολύ μπινιτισμένα, τον ξενον δίνουν οίλημα, τον άντρα τους φαρμάκι.

45

Τό μονοπάτι μέθγαζε σε μια παλιοκλησίτσα, έκεί είταν μνήματα πολλά πό λεβεντάδες, είταν κι ένα παλιόμνημα,δεν ή είδα και το πάτσα κι άφτος πό μέσα βόγκητε και βαριαναστενάζει:

—Άν είναι νιος άς με πατεί, χαλάλι νάν το γένει κι αν είναι κίνας γέροντας χαράμι νάν το γένει.

46

— Μηλιά μ κι απ' είσαι στο γκρεμό το μήλα φορτωμένη τα μήλα σου λιμπέδομαι και το γκρεμό σ' φοβούμαι.

— Σάν το φοβάσαι το γκρεμό έλα πό το μονοπάτι

Τό μονοπάτι μέθγαζε σε μιάν παλιοκλησίτσα, βρισκω καινούργια μνήματα, παλιά ξεπαρτιασμένα, βρισκω κι ένα παλιόμνημα,δεν το είδα και το πάτσα' κι άφτο πό μέσα βόγκησε κι άφτο πό μέσα λέγει:

— Ποιός είναι άφτος που με πατεί άπάνου στο κεφάλι;

— Άν είναι νιος που με πατεί χαλάλι νάν το γένει, αν είναι κίνας γέροντας χαράμι νάν το γένει.

47

Άχ μωρή γλυκό μου μήλο και νεράντζι μου γραμμένο, να σε ξεχειμάσω θέλω, να σε στήσω κρού βρύση νάρχουνται οί όμορφες να πλένουν τα κορίτσια να λεφ- [καίνουν.

Ήρθεν ή μία, ήρθεν κ' ή άλλη, ήρθε κι όρφανό κορίτσι κι έλαμψε κι άφτο κ' ή βρύση, μαρμαρένιο κυπαρίσι. Στάκει ή βρύση και ρωτάει:—Άχ μωρή όρφανό κορίτσι και νεράντζι μου γραμμένο, που τή βρήκες τέτσια λάμψη; Έλαμψες και σύ κ' ή βρύση, μαρμαρένιο κυπαρίσι.

— Παραμόνεψα τον ήλιο σε του πάει και βρετιλέσει και τον έκλεψα τα κάλια κι έλαμψα κέγω κ' ή βρύση.

48

Με είπαν τήδονια, τα πουλιά και τάργια χειλιόνια, με είπαν ποτές δεν άρρωστώ ποτές και δεν πεύαίνω.

Ήρθε καιρός κι άρρώστησα και θέλω τα πεθάνω και κλειώσω το σπίτι μου και σάλησα τις πόρτες και παίρνω τάργυρά κλειδιά στον άργυρό τον τσέπη' κ' ή μάννα μου μαράδιαζε γύρο στη γειτονιά της:

—Τάχα που πάει το παιδί μ' τάχα που πάει ή κόρη μ' με κλειώσαν το σπίτι μου, με σάλησαν την πόρτα, με πήρε τάργυρά κλειδιά στον άργυρό τον τσέπη.

—Σεντουκάκι μ' κλειδωμένο και βροιά βαλαντωμένο!

—Άνοιξε με κ' έμπα μέσα να με ιδεις το πως κοιμούμαι με τα χέρια σταβρωμένα, με τα μάτια σφαλισμένα, Με το κερί γιομάτιζα, με το κερί δεινούσα και με τον μάβρο κορνιαχτό...

— Νάρτην τή νιά που σε στείλα καλά να ξεμερώσει, στην ώρα νάν το γιόμα της, στην ώρα ο δειλινός της κι άντας δεινούν οί άρχοντοι να τς στρώνεις να κοιμάται

49

Κατακαμένη μου καρδιά και πικραμένα χείλια!

Έκεί με κάνεις και γελώ, έκεί με βζλαντώνεις' σαν είναι πό το Θεό γραφτό, γραφτό νάν το περάσω, κι αν είναι πό τις μάγισσες που ξέρουν και μαγέδουν, μαγέδουν τα καλά παιδιά και τα καλά κορίτσια, με μάγεψαν και με το νιό, και με το παληκάρι' κι αν είναι πό τή μοίρα μου νάν τήν κατηγορήσω, είταν ή μέρα βροχερή κ' ή νύχτα χιονισμένη.

Κίναν δεν έχω νάν το πώ και νάν το μολογήσω, ούδε μάνναν ούδ άδερφήν ούδε και συγγενή μου.

για νάν το πώ στη γειτονιά, γελάει μετ' έμένα, για νάν το πώ στη μάθη γής, χορτάρι δε φυτρώνει, για νάν το πώ και τον παπά, δε μάς άντιδωρίζει, για νάν το πώ ψηλό βουνό, χορτάρι δε φυτρώνει, φυτρών' το στεροβότανο, το στερο το χορτάρι, το τρών τα άλίφια κι άρρωστούν, τα γόδια κι άπορρήχουν νατ τώτρωγε κ' ή μάννα μου, έμένα να μήν κάνει!

— «Λοιπόν αυτά είναι τα δείγματα του έπικού σου ποιημάτου; είπε ο φίλος. Άχμ! Πολύ άξόλογο. Πρέπει να κόστισε όχι λίγο κόπο».

— «Άλήθειε, κόστισε». άποκρίθηκε ο ποιητής. «Τό πρίμη' αυτό χρειάστηκε δυο χρονώ γαρή κι άκατάπαυτη δουλειά».

— «Φαίνεται, και δεν το λες του λόγου σου. Δυό χρόνια γράψιμο και ξαναγράψιμο».

— «Όχι' όχι' αυτό. Μια μέρα για να γραφτή και τον άλλον καιρό για να πουληθή».

— «Πώς σου φάνηκε το καινούριο μας ντουέττο;» τότε ρώτησε. — «Α, είταν καινούριο ντουέττο; Κέγω θάρρεψα πως μαλλώνατε».

Έ κ ε ί ν η : «Είναι καιρός που φαλακρώθηκε ο φίλος σου; Φαίνεται τόσο νέος!»

Έ κ ε ί ν ο ς (συμπαθητικά): «Έτσι γεννήθηκε».

Έ κ ε ί ν η (πολύ συγκινημένη): «Τό κακόμοιρο!»

— «Δε σ' άκούμε να τραγουδάς αυτές τις μέρες, κ. Έλεν(τσα)!»

— «Ο γιατρός μου άύστηρά μου το άπαγόρευσε».

— «Και κάθεται στη γειτονιά σας;